

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-111

4-10 MAYIS İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HAFTASI

Ülkemizde çalışma hayatında iş sağlığı ve güvenliği farkındalığını ve duyarlılığını arttırmak amacı ile 1987 yılından beri her yıl 4-10 Mayıs tarihlerinde "İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası" adı altında çeşitli faaliyetler yürütülmektedir. Etkinlikler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı öncülüğünde sürdürülmekte ve desteklenmektedir (1).

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 1946 yılında kurulmuş, sosyal refah ve adaletin gerçekleştirilmesinin sağlanması yanı sıra, işçi ve iş gücünün kalitesinin, yaşam standartlarının yükseltilmesini hedeflemektedir. Bu amaçla Bakanlık, çalışma hayatının düzenlenmesi için önleyici tedbirler alır ve profesyonel eğitim, denetim ve kolluk kuvvetleri aracılığıyla çalışan barışın korunması için işveren ve işçi arasındaki ilişkinin kolaylaştırılmasını sağlar. Bakanlığın en önemli görevlerinden biri de engelli işçiler için güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamının yanında mesleki rehabilitasyonu kolaylaştırmaktır (2).

Bu kapsamda uluslararası işbirliğinin yanı sıra bilgi, deneyim ve iyi uygulamaların paylaşımı önem taşımaktadır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 2001 yılından beri her iki yılda bir konferans düzenlemektedir. 8-11 Mayıs 2016 tarihinde de İstanbul'da düzenlenecek olan "İş Sağlığı ve Güvenliği 8. Uluslararası Konferansı" iş sağlığı güvenliği konusunda önde gelen akademisyen ve uzmanların katılımı, dünyanın her yerinden gelen ilgili uluslararası kuruluşlar, üniversiteler, meslek odaları ve sivil toplum örgütleri temsilcilerinin katılımıyla gerçekleşecektir. Bu konferansın sloganı "Sürdürülebilir İş Sağlığı ve Güvenliği" olarak belirlemiştir (3).

Ülkemizde, 30 Haziran 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile önemli düzenlemeler yapılmıştır. Kamu ve özel sektör ayrımı gözetmeksizin tüm çalışanlar kanun kapsamına alınmıştır. Bu kanunla; işyerlerinde İşyeri Hekimi, İş Güvenliği Uzmanı ve Diğer Sağlık Personelinin çalıştırılması zorunlu hale gelmiştir. Risk değerlendirmesi ve acil durum eylem planı hazırlanması zorunlu hale gelmiştir. Çalışana tehlike durumunda, çalışmaktan kaçınma hakkı getirilmiştir (4).

Öte yandan, Türkiye'de 2014 yılında 16 milyon 800 bin erkek, 6 milyon 924 bin kadın olmak üzere toplam olarak 25 milyon 933 bin kişi çalışmaktadır. İstihdam edilenlerin %21,1'i tarım, %27,9'u sanayi, %51'i ise hizmet sektöründe yer almıştır. Meslek hastalığı olan 895, iş kazası geçiren ise 191.389 kişi tespit edilmiştir. İşe bağlı sağlık sorunu yaşayanların %50,7'si, geçirmiş olduğu sağlık sorunu nedeniyle işinden uzak kalmaktadır. En çok tanı konan meslek hastalığı türlerinin kurşun zehirlenmesi, mesleki solunum sistemi hastalıkları ve kimyasallara bağlı zehirlenmelerin olduğu görülmektedir. Meslek hastalıklarının en fazla madencilik, inşaat, ulaştırma ve imalat işlerinde meydana gelmektedir. İş kazaları ise; en fazla sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlarda meydana gelmektedir. İş kazası geçirenlerin %63,7'si geçirmiş olduğu iş kazası nedeniyle işinden uzak kalmaktadır (5-8).

İş sağlığı ve güvenliği çalışmalarının öncelikli amacı; sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı sağlamak suretiyle çalışanların sağlığının bozulmasının önüne geçmek, çalışanın sağlığını ve çevre sağlığını korumaktır. Ayrıca çalışanların sağlıklı olması üretim ve verimlilik açısından, dolayısıyla ülke ekonomisi bakımından da önem taşımaktadır(5). Bu alanda beklenen düzeye ulaşma çabalarında yukarıda söz konusu olan etkinliklerin önemli yeri vardır, ancak yeterli olmayacağı da açıktır. Çalışmaların işyeri düzeyine yansımaları sağlayacak uygulamalar gerekmektedir. Bu etkinlikler farkındalık ve duyarlılık oluşturma yanı sıra önceliklerin belirlenmesi, işyerlerinde yapılacak uygulamaların seçimi gibi konularda kanıta dayalı veri sağlama konusunda katkı sağlamalıdır.

1. <http://app.csgeb.gov.tr/isggm/isghafta/> (Erişim Tarihi: 26.04.2016)
2. http://www.tioshconference.gov.tr/?p=General_Information (Erişim Tarihi: 03.05.2016)
3. <http://www.tioshconference.gov.tr/?p=Invitation> (Erişim Tarihi: 03.05.2016)

Bu döküman Dr.Ebru Korkmaz Altun , Dr.Kevser Uz Çetin ve Dr. Ali Naci Yıldız tarafından 4.5.2016 tarihinde hazırlanmıştır.

Bu bilgilendirme notunun aşağıda belirtilen şekilde kaynak gösterilmek şartıyla yazılı, elektronik, vb ortamlarda kullanılması önerilmektedir: Korkmaz Altun E, Uz Çetin K, Yıldız AN. 4-10 Mayıs İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası. HÜTF Halk Sağlığı AD Toplum İçin Bilgilendirme Serisi-[İnternet] <http://www.halksagligi.hacettepe.edu.tr/> Erişim:4.5.2016.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-111

4. <http://www.istanbulhalksagligi.gov.tr/duyuru/4-10-mayis-is-sagligi-ve-guvenligi-haftasi/401> (Erişim Tarihi: 03.05.2016)
5. Bilir N, Yıldız A.N; İş Sağlığı ve Güvenliği ; Hacettepe Üniversitesi Yayınları 2013; sf.19,210
6. <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16118> (Erişim tarihi : 27.04.2016)
7. <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=18645> (Erişim tarihi: 27.04.2014)
8. <http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/tr/kurumsal/istatistikler> (Erişim Tarihi : 26.04.2016)

Bu döküman Dr.Ebru Korkmaz Altun , Dr.Kevser Uz Çetin ve Dr. Ali Naci Yıldız tarafından 4.5.2016 tarihinde hazırlanmıştır.

Bu bilgilendirme notunun aşağıda belirtilen şekilde kaynak gösterilmek şartıyla yazılı, elektronik, vb ortamlarda kullanılması önerilmektedir: Korkmaz Altun E, Uz Çetin K, Yıldız AN. 4-10 Mayıs İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası. HÜTF Halk Sağlığı AD Toplum İçin Bilgilendirme Serisi-[İnternet] <http://www.halksagligi.hacettepe.edu.tr/> Erişim:4.5.2016.